

Årsrapport nämnder och styrelser 2024

Överförmyndarnämnden arvoden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.1.1	Redovisning av resultat	5
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling.....	8
2.1.3	Övrig väsentlig information till kommunstyrelsen	8
2.2	Uppföljning av kommunfullmäktiges budgetmål	9
2.2.1	Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.....	9
2.2.2	Segregationen i Göteborg ska brytas.	9
2.2.3	Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.....	9
2.2.4	Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.	9
2.2.5	Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.....	10
2.2.6	Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.....	10
2.2.7	Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.....	10
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	11
3.1	Väsentliga personalförhållanden	11
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR- perspektiv (nämnder).....	11
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området	11
3.2	Ekonomisk uppföljning	11
3.2.1	Analys av årets utfall - Nämnder	11
3.3	Värdering av eget kapital	12
3.4	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag.....	12
3.4.1	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	12
3.4.2	Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning	13
3.4.3	Övriga beslut och/eller uppdrag.....	14
4	Bokslut.....	15
4.1	Sammanfattande analys	15
4.2	Resultaträkning	15

5	Styrinformation till nämnden.....	16
5.1	Uppföljning av nämndens mål.....	16
5.1.1	Överförmyndarnämnden ska erbjuda rättssäker myndighetsutövning och service som underlättar vardagen och skapar förutsättningar för delaktighet och inflytande för huvudmän	16
5.2	Uppföljning av risker.....	17
6	Redovisning av nämndens och styrelsens uppdrag.....	18
6.1	Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen i och utanför budget (begränsad kommentar)	18
6.2	Redovisning av nämndens egna uppdrag.....	19

1 Sammanfattning

Årsrapporten för 2024 innehåller kort styrinformation till kommunledningen om verksamhetens utveckling och ekonomi i avsnitt 1–3 och följer Göteborgs Stads anvisning. Då överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation har förts över till nämnden för demokrati och medborgarservice (P 2016-09-08, § 15 och P 2021-10-14, § 11), har nämnden inte följt upp de delar som avser förvaltningsorganisation. Detta gäller exempelvis uppföljning av Göteborgs Stads kompetensförsörjningsplan. Avsnitt fem innehåller rapportering för det nämndmål som överförmyndarnämnden har antagit i samband med sin verksamhetsplan och uppdrag från nämnden till förvaltningen.

Ökningen av ansökningar och anmälningar om behov av såväl god man för vuxna som förvaltare har bestått under hela året. Det är huvudsakligen antalet anmälningar om behov av god man som har ökat. Anmälningar om behov, och till viss del även ansökningar, inkommer främst från förvaltningarna inom Göteborgs Stad som ansvarar för funktionsstöd, äldreomsorg och sociala frågor samt från sjukvården. Ökningen hänger därför troligen samman med förändrade arbetssätt hos Göteborgs Stads social- och omsorgsförvaltningar kopplat till myndigheternas anmälningsskyldighet. En annan orsak till ökningen har sannolikt sin grund i den demografiska utvecklingen där de äldre blir allt fler och att fler blir äldre. Förvaltningen fortsätter att utveckla processer och arbetssätt för att hantera ökningen.

Under 2024 har förvaltningen prioriterat granskningen av årsräkningar för att säkerställa att inga oegentligheter har skett och att ingen huvudman har lidit någon rättsförlust. Per sista december var 97 procent av årsräkningarna granskade och motsvarande andel av arvoden och ersättningar utbetalda till ställföreträdarna.

Under året har det skett en översyn av den överenskommelse som överförmyndarnämnden och socialnämnden Centrum har om de antal kommunalt anställda förvaltare som socialnämnden Centrum tillhandahåller via förvaltarenheten. Revideringen ska behandlas på nämndmötet i februari.

Förvaltningen ser en möjlighet att genom digitalisering och processutveckling ytterligare korta handläggningstiderna och stärka rättssäkerheten i myndighetsutövningen. Som ett led i att uppnå detta hade förvaltningen planerat för att under hösten införa ett nytt verksamhetssystem och e-tjänster för ställföreträdare. Implementeringen behövde dock skjutas fram på grund av en försenad leverans av migreringsdata från befintlig systemleverantör. Införandet är planerat att genomföras under vecka 4 2025. Förvaltningen har vidtagit åtgärder för att hantera förseningen, till exempel omprioritering av såväl löpande arbete som utveckling.

Resultatet för överförmyndarnämnden för perioden är plus 15,2 miljoner kronor, vilket kan jämföras med ett budgeterat nollresultat.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Redovisning av resultat

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått/nyckeltal	2024	2023	2022
Antal nya ansökningar/anmälningar om förvaltare	170	132	88
Antal nya ansökningar/anmälningar om god man	933	900	754
Antal nya förvaltarskap	118	103	54
Antal nya godmanskap för vuxna	486	406	377
Antal förvaltarskap totalt	749	707	665
Antal godmanskap för vuxna totalt	3081	3022	2997

Antal nya ansökningar/anmälningar om förvaltare

Antal nya ansökningar och anmälningar om behov av förvaltare har ökat under lång tid och fortsätter öka under perioden. Sedan 2016 är ökningen över 100 % och för 2024 noteras en ökning med ca 22 procent jämfört med 2023. Den stora ökningen ger överförmyndaren utmaningar i att upprätthålla rimliga handläggningstider.

Av de ansökningar och anmälningar om förvaltarskap som kommer in är anmälningar mest vanligt och kommer i huvudsak från socialtjänst, äldreomsorg, funktionsstöd eller sjukvård. Flest anmälningar kommer från funktionsstöd.

För att möta det ökade antalet anmälningar har förvaltningen under hösten provat nya arbetssätt där verksamheten i vissa ärenden minskar antalet försök att rekrytera en ställföreträdare. Ett minskat antal rekryteringsförsök ger positiva resultat för handläggningstiden. Samtidigt är det viktigt att säkerställa att personer i behov av stöd från ställföreträdare får sina rättigheter tillgodosedda. Under 2025 kommer en översyn av arbetet med hur överförmyndaren rekryterar ställföreträdare att genomföras och då kommer även höstens arbetssätt att utvärderas.

Antal nya ansökningar/anmälningar om god man

På samma sätt som för förvaltarskap har ansökningar och anmälningar om behov av god man ökat under lång tid. Sedan 2016 är ökningen över 50 % och den har fortsatt att öka under 2024. Även denna ökning ger överförmyndaren utmaningar i att hålla rimliga handläggningstider.

Ökningen består huvudsakligen av ökat antal anmälningar om behov av god man från socialtjänst, äldreomsorg, funktionsstöd och sjukvård. En orsak till ökningen av anmälningar kan härledas till nya arbetssätt inom social- och omsorgsförvaltningarna i Göteborgs Stad. En annan orsak är den demografiska utvecklingen.

Antal nya förvaltare

Antalet nya förvaltare har ökat stadigt genom åren, men ökningen sker inte i samma takt som antalet ansökningar/anmälningar. En del av ansökningarna/anmälningarna avskrivs och lämnas utan åtgärd, dock är denna andel lägre för förvaltare än för godmanskap. En bidragande faktor är sannolikt att en anmälan om behov av förvaltare har en högre tröskel än godmanskap och att de professionella nätverken ofta överväger behovet mer noggrant och vanligen utreder mindre ingripande åtgärder för att tillgodose huvudmäns behov innan de anmäler behov.

Antal nya godmanskap för vuxna

Antal nya godmanskap för vuxna har ökat under perioden. Ökningen av nya godmanskap sker emellertid inte i samma takt som antalet ansökningar/anmälningar, utan fler ärenden avskrivs och lämnas utan åtgärd. Förvaltningen bedömer att ökningstakten av nya godmanskap kommer att bestå.

Antal förvaltare totalt

Antalet pågående förvaltare har ökat stadigt genom åren. Dock inte i samma takt som nya förvaltare inrättas då förvaltare även upphör till följd av att huvudmän avlider eller att tingsrätten fattar beslut om upphörande.

Antal godmanskap för vuxna totalt

Även antalet pågående godmanskap har ökat stadigt genom åren, men inte på samma sätt som antalet förvaltare. Varje år upphör ett stort antal godmanskap till följd av att huvudmän avlider eller att tingsrätten fattar beslut om upphörande.

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått	2024	2023	2022
Andel granskade årsräkningar i procent (%)	97	91	91
Andel avskrivna anmälningar (%)	29	22	19
Antal ställföreträdare	1800	1 719	1 620
Andel granskade redovisningar med anmärkning (%)	2	3,1	3,1
Antal dagar i genomsnitt från ansökan/anmälan om behov av god man till tingsrättens beslut*	106	95	112
Antal dagar i genomsnitt från ansökan/anmälan om behov av förvaltare till tingsrättens beslut*	163	131	199
Antal byten av ställföreträdare	294	443	404

**I detta mått ingår handläggning hos tingsrätten, vilken överförmyndaren inte kan påverka*

Andel granskade årsräkningar i procent (%)

Andelen granskade årsräkningar under perioden är högre än föregående år. Utfallet är ett resultat av en tydlig prioritering av granskningen under första halvåret. Förvaltningen har under året enligt plan genomfört resursförstärkning samt gjort prioriteringar i verksamheten som lett till ett bättre resultat. Förvaltningen har de tidigare två åren inte klarat att granska samtliga årsräkningar under innevarande granskningsår. Under 2024 påbörjades granskningen för alla årsräkningar för 2023 men förvaltningen inväntar fortfarande kompletteringar och kunde därför inte avsluta samtliga innan årets slut.

Andel avskrivna anmälningar (%)

Anmälningar om behov av god man för vuxna respektive förvaltare kommer i huvudsak från andra förvaltningar i Göteborgs Stad respektive sjukvården. Andelen avskrivna anmälningar om ställföreträdarskap ligger på en högre nivå än tidigare år och till stor del är orsaken ofullständiga anmälningar om behov av ställföreträdare alternativt anmälningar där kraven för att få beslut om ställföreträdarskap inte är uppfyllda. I de fall överförmyndaren saknar underlag (såsom social utredning, läkarintyg eller samtycke från presumtiv huvudman) för att gå vidare med en formell ansökan till tingsrätten, lämnas anmälan utan åtgärd och avskrivs. De ärenden där inget formellt avskrivningsbeslut fattas är inte inräknat i andelen avskrivna anmälningar. Räknas samtliga anmälningar in som inte leder till ett ställföreträdarskap handlar det om runt 40 procent.

Antal ställföreträdare

Antal ställföreträdare under perioden ligger på en marginell ökning jämfört med 2023. Förvaltningen utbildar kontinuerligt nya ställföreträdare och det är ca 500 ställföreträdare som får veckovis information om nya uppdrag. Antalet ställföreträdare motsvarar idag till stora delar behovet. I och med att behov av ställföreträdare ökar är det dock av vikt att antalet ställföreträdare ökar i samma takt. Detta för att snabbt kunna möta behov av ställföreträdare. Förvaltningen arbetar därför aktivt, och med gott resultat, för att få fler människor att åta sig ställföreträdaruppdrag. Förvaltningen anordnar godmans-utbildningar i egen regi och vid årsskiftet lanseras en digital utbildning för att öka tillgängligheten för personer som vill bli ställföreträdare.

Andel granskade redovisningar med anmärkning (%)

Överförmyndaren har en mindre andel redovisningar med anmärkning 2024 än tidigare år. Andelen redovisningar som granskats med anmärkning utgörs till högre del av slutredovisningar än årsredovisningar. Att kunna redovisa sin förvaltning av en huvudmans ekonomi och andra åtgärder som görs för huvudmannens räkning på ett tydligt och korrekt sätt är av stor vikt för förtroendet för ställföreträdaren som individ och ställföreträdarinstitutet i sig. För att få bli ställföreträdare uppställs därför krav på att ha genomgått utbildning där stort fokus läggs hur uppdraget ska redovisas. Ytterligare information finns på överförmyndarens hemsida och inför varje redovisningsperiod erbjuds informationsmöten med fokus på redovisning.

Trots detta är det nästan hälften av alla inlämnade årsräkningar som behöver kompletteras innan granskning kan genomföras. Därtill uppstår varje år frågetecken i ett antal års- och slutredovisningar som medför att den granskas med anmärkning och i enstaka fall av sådan allvarlig karaktär att entledigande av ställföreträdaren måste ske.

Överförmyndaren har under 2024 intensifierat sitt arbete med bland annat utbildning av, och stöd till, ställföreträdare för att minska andelen redovisningar med anmärkning.

Antal dagar i genomsnitt från ansökan/anmälan om behov av god man till tingsrättens beslut

Utfallet 2024 ligger något högre än 2023. Detta på grund av den ökade inströmningen av ansökningar och anmälningar om behov av god man samt andelen ofullständiga anmälningar. Under våren prioriterade förvaltningen arbetet med att granska årsräkningar, vilket ledde till längre handläggningstider för ansökan/anmälan av god man. För att korta den genomsnittliga handläggningstiden har förvaltningen under hösten provat nya arbetssätt som kommer att utvärderas. Förvaltningens handläggningstid från det att ärendet kommer in till att det lämnas

över till tingsrätten har kortats under 2024 jämfört med året innan.

Antal dagar i genomsnitt från ansökan/anmälan om behov av förvaltare till tingsrättens beslut

På samma sätt som för ansökan och anmälan om behov av god man sker en ökad inströmning av ärenden rörande förvaltarskap. Förvaltningen ser en betydande ökning av väntetiden under perioden jämfört med utfallet 2023. Det måste dock noteras att en stor del av handläggningstiden beträffande förvaltarskap ligger hos tingsrätten där det bland annat förordnas rättegångsbiträde för huvudmannen och regelmässigt hålls sammanträden före beslut. Förvaltningens handläggningstid från det att ärendet kommer in till att det lämnas över till tingsrätten har däremot kortats sedan 2022.

Antal byten av ställföreträdare

Byte av ställföreträdare sker när en ställföreträdare önskar avträda sitt uppdrag av olika skäl eller då brister i ställföreträdarskapet upptäckts. Socialförvaltningen centrums arbetssätt, där de byter ställföreträdare efter en inledande period, har också en påverkan på antalet byten. I slutet av året genomfördes nästan inga byten hos socialförvaltningen Centrum då de inväntar nya medarbetare i början av 2025. Ett större antal byten förväntas därför ske i början av 2025.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Inga avvikelser finns att rapportera.

2.1.3 Övrig väsentlig information till kommunstyrelsen

Överförmyndarnämndens arvodering av särskild förordnade vårdnadshavare

Förvaltningen har identifierat behov av att se över arvoderingen av särskild förordnade vårdnadshavare. Detta för att säkerställa att överförmyndarnämnden endast utför de uppdrag som åligger dem och som i sin tur utförs av personal som nämnden för demokrati och medborgarservice är ansvariga för.

I december 2010 antog kommunstyrelsen ett förslag från stadskansliet om arvodering av särskilt förordnade vårdnadshavare. I förslaget angavs bland annat att ersättningen till dessa vårdnadshavare skulle utges till samma nivåer som gode män för ensamkommande barn samt att överförmyndarnämnden skulle ansvara för utbetalning av ersättningen samt kontrollen av vårdnadshavarnas verksamhet. Bakgrunden till beslutet var att de dåvarande stadsdelsnämnderna hade svårigheter att rekrytera dessa vårdnadshavare och att en fastställd arvoderingsnivå och rutin skulle kunna förenkla detta arbete. På initiativ från överförmyndarnämnden beslutade vidare kommunfullmäktige i maj 2017 om en sänkning av arvoden till särskilt förordnade vårdnadshavare då överförmyndarnämnden fattat beslut om sänkning av arvoden till gode män för ensamkommande barn och att det vore en fördel att jämställa dessa ersättningar. Samtidigt gavs överförmyndarnämnden mandat att fortsättningsvis fatta beslut om nivån på ersättningen till särskilt förordnade vårdnadshavare.

Överförmyndarnämnden har sedan 2011 således hanterat arvode och annan ersättning till särskilt förordnade vårdnadshavare jämte kontroll av deras verksamhet. Hanteringen har dock kantats av svårigheter. Främst beroende på att uppdragets formulering är relativt oklar, men särskilt i fråga om vilka särskilt förordnade vårdnadshavare som omfattas. Uppdraget är inte heller givet till överförmyndarnämnden av kommunfullmäktige i särskilt beslut eller genom reglemente.

Förvaltningen konstaterar således att överförmyndaren utför ett uppdrag där det är otydligt vilken nämnd som är ytterst ansvarig liksom omfattningen av uppdraget. Överförmyndarnämndens grunduppdrag innehåller många olika processer och att till detta hantera ett uppdrag med otydlig omfattning skapar incitament för att utreda hur uppdraget ska hanteras. Utredning pågår och nämnden ämnar återkomma till kommunledningen under 2025 med ett ärende.

2.2 Uppföljning av kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1 Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Nämnden bidrar till målet om en jämlik och trygg stad genom att säkerställa en rättssäker myndighetsutövning inom ramen för överförmyndarens uppdrag. En rättssäker myndighetsutövning utgår också från att besluten är jämlika och jämställda.

En rättssäker myndighetsutövning inbegriper även att bedömningar och beslut är jämlika och jämställda. Från och med i år följer därför förvaltningen exempelvis upp myndighetsbesluten utifrån kön. Analys av resultaten omhändertas och hanteras inom ramen för verksamhetens planering.

2.2.2 Segregationen i Göteborg ska brytas.

Nämnden bidrar till målet om en minskad segregation genom att säkerställa en rättssäker och jämlik myndighetsutövning samt att ställföreträdare och huvudmän, ska uppleva kontakten med överförmyndaren som enkel, trygg och att man får den hjälp man behöver.

Överförmyndarnämnden har även ansvar enligt lagen om god man för ensamkommande barn att tillse att de ensamkommande barnen får en god man. Ställföreträdarna ska säkerställa att barnen får sina rättigheter tillgodosedda, vilket bidrar till en minskad segregation.

En annan viktig och effektiv insats för att bryta segregationen är att tillgängliggöra korrekt och relevant information till personer som behöver stöd för att tillvarata sina rättigheter. Förvaltningen har påbörjat en ny översyn av överförmyndarens kommunikation, exempelvis ses informationsmaterial och beslutstexter över för att de ska vara tillgängliga och begripliga. Förvaltningen har även genomfört flertalet utbildningar till nya ställföreträdare, samt utbildningar för dem som lämnar in årsredovisningar.

2.2.3 Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden inte har personalansvar för de medarbetare som utför nämndens uppdrag

2.2.4 Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden enbart hanterar

budget för arvoden till ställföreträdare.

2.2.5 Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden enbart hanterar budget för arvoden till ställföreträdare.

2.2.6 Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

Överförmyndarnämnden omhändertar målet genom att utföra sitt grunduppdrag, bidra till en ökad livskvalitet för huvudmännen samt verka för att dessa inte drabbas av rättsförluster. Det gör nämnden genom att tillse att myndighetsutövningen är rättssäker och att beslut fattas i enlighet med gällande lagstiftning. Nämnden analyserar måluppfyllelse utifrån fattade myndighetsbeslut samt följer upp dessa på ett systematiskt sätt.

Ansökningar och anmälningar om behov av ställföreträdare fortsätter att öka och medför påverkan på handläggningstiderna. Även om antalet ansökningar och anmälningar ökar är behovet av ställföreträdare relativt stabilt. Ökningen av ansökningar och anmälningar motsvaras alltså inte fullt ut av en ökning av antal ställföreträdarskap. I många fall uppfyller inte ansökningar och anmälningar de krav som ställs för att tingsrätten ska fatta beslut om ställföreträdarskap och ärendet avskrivs i stället av överförmyndaren eller tingsrätten. Den stora mängden ansökningar och anmälningar medför dock att den som har rätt till en ställföreträdare kan få vänta längre.

God utveckling inom välfärden kräver fortsatt samverkan med övriga aktörer, såsom Göteborgs Stads välfärdsförvaltningar, fortsatt rättssäkerhet och effektiva arbetssätt. Förvaltningen arbetar med att ytterligare korta överförmyndarens handläggningstider och stärka rättssäkerheten i myndighetsutövningen genom samverkan, digitalisering och processutveckling.

2.2.7 Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Nämnden har inte omhändertagit målet. Detta eftersom nämnden inte har personalansvar för de medarbetare som utför nämndens uppdrag

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Väsentliga personalförhållanden

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv (nämnder)

	2024	2023	2022
Total sjukfrånvaro (%)	-	-	-
Förvaltningsextern personalomsättning (%)	-	-	-
Antal årsarbetare	-	-	-

Ansvar för de medarbetare som utför överförmyndarnämndens uppdrag ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice. All uppföljning kring personal rapporteras därför i nämnden för demokrati och medborgarservice rapporter

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Ansvar för de medarbetare som utför överförmyndarnämndens uppdrag ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice. All uppföljning kring personal rapporteras därför i nämnden för demokrati och medborgarservice rapporter.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall - Nämnder

Resultatredovisning i sammandrag

Belopp i mnkr	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter	0,7	2,4	-1,7	3	2
Kostnader	-21,1	-38	16,9	-35	-33
Kommunbidrag	35,6	35,6	0	34	33
Kommuninterna bidrag	0	0	0	0	0
Resultat	15,2	0	15	2	2
Eget kapital	15,2	0	15	2	2

Resultatet för perioden är 15,2 miljoner kronor, vilket kan jämföras med ett budgeterat nollresultat. Både intäkterna och kostnaderna är lägre än budgeterat, vilket medför att resultatet blir högre än budget. Det är framför allt arvodeskostnaderna som har blivit lägre än budget och detta beror på att huvudmännen i större utsträckning får stå för kostnaden till sina ställföreträdare än

tidigare år. Även kostnaden för uppdraget att agera ställföreträdare som socialnämnden centrum svarar för (förvaltarenheten) har blivit lägre vilket beror på intäkterna de får från huvudmännen som själva betalar arvodet till sina ställföreträdare. Dessa intäkter dras av från den ersättning som socialnämnd centrum erhåller från överförmyndarnämnden.

3.3 Värdering av eget kapital

Nämnden har inte möjlighet att påverka sitt resultat, eftersom det är sammankopplat med yttre behov. Nämndens ansvarsområde är att arvodera ställföreträdare enligt ett specifikt regelverk och därför ses risken som en "kommunrisk". Utifrån den riskbedömningen hanteras nämndens egna kapital sedan en längre tid tillbaka genom att nollställas i Göteborgs Stads bokslutsberedning. Enligt denna hantering uppgår återföring av eget kapital till 15 154 070 kronor.

3.4 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.4.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Förvaltningen ska varje år utvärdera sitt nuläge utifrån områdena kultur, planering och uppföljning, riskbaserad styrning samt åtgärder och förbättringsarbete enligt den bedömningsmodell som stadsledningskontoret tillhandahåller.

Förvaltningens samlade bedömning är att förvaltningen har ett internt och för Göteborgs Stad anpassat system för styrning, uppföljning och kontroll. Det finns en god systematik från tidig analys inför planering av verksamheten till uppföljning av leveranser och resultat. Nämndernas riskhantering är integrerad i samtliga metoder för planering och uppföljning. Förvaltningen ser att åtgärderna från föregående års förbättringsområde att stärka den interna uppföljningen har fått viss effekt.

I samband med nämndsammanträdena för överförmyndarnämnden och nämnden för demokrati och medborgarservice i december genomförde förvaltningen den årliga utvärderingen av nämndarbetet under året. Ledamöterna gavs möjlighet exempelvis att uttrycka sig kring informationen vid nämndmötena och utbildning för nämndledamöter. För nämnden för demokrati och medborgarservice har samtliga också haft möjlighet att svara på frågorna via enkät enligt presidiets önskemål.

Sammanfattningsvis visade utvärderingen på att nämnderna är mycket nöjda med den information de får ta del av i samband med nämndmötena. De upplever att förvaltningen har en hög nivå av professionalism och noggrannhet i de underlag som presenteras. Överförmyndarnämnden har specifikt uttryckt behov av fortsatt utvärdering av modellen en förvaltning och två nämnder och att det är viktigt att säkerställa en god informationsöverföring mellan nämnderna för att nämnderna kan fullgöra sitt ansvar enligt reglementena. De utvecklingsbehov som identifierats var att utveckla innehållet i ekonomiutbildningar och föredragningar kring ekonomi för att skapa fördjupad förståelse kring nämndens ekonomi. För nämnden för demokrati och medborgarservice önskas också fler och regelbundna verksamhetsbesök för att ytterligare öka förståelsen för nämndens olika ansvarsområden

Under de senaste åren har förvaltningen genomfört ett utvecklingsarbete inom

ledning och styrning för att bland annat tydliggöra och förenkla förvaltningens arbete utifrån två nämnders reglementen. Under år 2024 har detta arbete utvecklats för att en mer ändamålsenlig ledning och styrning och kommer att påverka styrningen under år 2025. Detta också utifrån den nya budgetprocess som finns i Göteborgs Stad med genomförandeplaner i stället för nämndernas verksamhetsplaner.

Förvaltningen bedömer att det finns en styrka i vår kultur kring arbetet med styrning, uppföljning och kontroll utifrån att följa förhållningssätt, regelverk och överenskomna arbetssätt. Förvaltningen anser att ledningen på samtliga nivåer är tydliga med vilka förhållningssätt som gäller samt vilka arbetssätt förvaltningen ska arbeta efter.

Förvaltningen säkerställer att iakttagelser från externa aktörers revisioner och tillsynar lämnas till berörd nämnd genom aktörernas skriftliga rapporter och/eller muntliga dragningar. Förvaltningen har tagit fram ett systematiskt arbetssätt där rekommendationer som extern aktör lämnat analyseras och arbetas in i förvaltningens förbättringsarbete. Bedömningen är att denna systematik fungerar väl.

Stadsrevisionen har genomfört granskning för år 2023 av båda nämnderna och bedömt att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt och att interna kontrollen varit tillräcklig. I granskningen av nämnden för demokrati och medborgarservice arbete mot våldsbejakande extremism och radikaliserings lämnades en rekommendation om att identifiera personal och upprätta utbildningsplan. Förvaltningen vidtog dessa åtgärder och stadsrevisionen bedömde därefter att åtgärden varit tillräcklig.

3.4.2 Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning

Förvaltningen inkluderar hantering av behov och förväntningar i samband med planeringsarbetet. Detta för att få en så bred bild som möjligt av behov hos målgrupperna och omvärldens förväntningar, för att kunna påverka verksamhetens inriktning.

Tidigt i planeringen analyserar förvaltningen de trender i omvärlden som påverkar förvaltningens uppdrag och målgrupper. Genom att arbeta med trenderna får vi information och lärdom om vad som kan påverka våra målgruppers upplevelse av den kommunala servicen. I kund- och medborgarundersökningar och genom synpunkter från de vi är till för tar vi reda på vad som är viktigt för våra målgrupper. Resultaten analyseras bland annat i nuläges- och riskanalysen som samtliga verksamheter ska genomföra inledningsvis i sin planering för kommande år. Genom att analysen tidigt arbetas in i varje avdelnings planering finns goda förutsättningar för att målgruppernas behov ska kunna omhändertas under verksamhetens planering. Flera verksamheter genomför också målgrupps och behovsanalys för att ytterligare fånga in och identifiera behov av insatser, vilket också används in i planeringsprocessen och nulägesanalysen.

Löpande under året använder förvaltningen olika metoder för uppföljning. I metoderna analyseras kvalitet i leveranser samt resultat och måluppfyllelse. I det fall brister eller förbättringsområden identifieras värderas dessa utifrån om de kräver omedelbar justering eller om de kan arbetas in i det långsiktiga utvecklingsarbetet. Förvaltningen har fortsatt identifierat att ett förbättringsområde är systematik för att hantera avvikelser och brister. Detta gäller exempelvis avvikelshantering inom privatekonomisk rådgivning som styrs utifrån socialtjänstlagen. Under år 2025 finns behov av att fortsätta utveckla förvaltningens samlade systematik för avvikelshantering.

3.4.3 Övriga beslut och/eller uppdrag

Inga övriga beslut och/eller uppdrag finns att rapportera.

4 Bokslut

4.1 Sammanfattande analys

Resultatet för överförmyndarnämnden för perioden är 15,2 miljoner kronor vilket kan jämföras med ett budgeterat nollresultat. Utfallet för perioden ligger därmed över budget vilket beror på en uppdaterad bedömning av fördelningen mellan vad huvudmännen betalar själva och vad kommunen står för. Detta påverkar både årets kostnader såväl som den uppbokade skulden för förra årets uppdrag. Justering av den uppbokade arvodesskulden påverkar resultatet med 6 miljoner kronor.

4.2 Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Utfall 2024
Bidrag	660
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	0
- Verksamhetens intäkter	660
Personalkostnader (= arvoden)	-12 011
Övriga verksamhetskostnader	-9 105
- Verksamhetens kostnader	-21 116
- Verksamhetens nettokostnader	-20 456
Kommunbidrag	35 610
- Generella statsbidrag och utjämning	35 610
- Resultat	15 154

5 Styrinformation till nämnden

5.1 Uppföljning av nämndens mål

5.1.1 Överförmyndarnämnden ska erbjuda rättssäker myndighetsutövning och service som underlättar vardagen och skapar förutsättningar för delaktighet och inflytande för huvudmän

Nämndens strategier för att uppnå målet är enligt verksamhetsplanen att säkerställa att huvudmän får stöd i att ta tillvara sina rättigheter och sköta sin ekonomi. Det gör nämnden genom att tillse att myndighetsutövningen är rättssäker och att beslut fattas i enlighet med gällande lagstiftning. Nämnden analyserar måluppfyllelse utifrån fattade myndighetsbeslut samt följer upp dessa på ett systematiskt sätt.

Överförmyndaren genomför ett flerårigt utvecklingsarbete som bland annat syftar till att säkerställa att personer i behov av stöd från ställföreträdare får sina rättigheter tillgodosedda. För att stärka upp organisationens förmåga att kvalitetssäkra, utveckla och effektivisera överförmyndarens processer har förvaltningen förstärkt verksamheten med två 1:e handläggare och en samordnare. Under året har verksamheten genomfört översyn av exempelvis arbetssätt för att effektivisera handläggningen. Verksamheten har även påbörjat en ny översyn av överförmyndarens kommunikation, exempelvis ses informationsmaterial och beslutstexter över för att de ska vara tillgängliga och begripliga.

Överförmyndarnämnden i november fastställt en riktlinje för arvoden och kostnadsersättningar till ställföreträdare som träder i kraft 2025. Den nya riktlinjen skapar förutsättningar för transparens, rättssäkerhet och likabehandling i arvodesbesluten.

Ansökningar och anmälningar om behov av ställföreträdare fortsätter att öka och medför svårigheter med att hålla rimliga handläggningstider. Även om antalet ansökningar och anmälningar ökar är behovet av ställföreträdare relativt stabilt. Ökningen av ansökningar och anmälningar motsvara inte av en motsvarande ökning av antal ställföreträdarskap. I många fall uppfyller inte ansökningar och anmälningar de krav som ställs för att tingsrätten ska fatta beslut om ställföreträdarskap och ärendet avskrivs i stället av överförmyndaren eller tingsrätten. Den stora mängden ansökningar och anmälningar medför dock att den som har rätt till en ställföreträdare kan få vänta längre.

En rättssäker myndighetsutövning inbegriper även att bedömningar och beslut är jämlika och jämställda. Från och med i år följer därför förvaltningen exempelvis upp myndighetsbesluten utifrån kön. Analys av resultaten omhändertas och hanteras inom ramen för verksamhetens planering.

Under våren 2024 har förvaltningen prioriterat granskningen av årsräkningar för att säkerställa att inga oegentligheter skett och att ingen huvudman lidit någon rättsförlust. Siste juni var 73 procent av årsräkningarna granskade och motsvarande andel av arvoden och ersättningar utbetalda till ställföreträdarna. Av de ställföreträdare som lämnat in årsredovisningen innan förste mars var siffran 93 procent. En utmaning för överförmyndaren är att ca hälften av de inlämnade årsräkningarna behöver kompletteras innan granskning kan ske, vilket förlänger

handläggningstiderna.

Förvaltningen ser en möjlighet att genom digitalisering, utbildning av ställföreträdare och processutveckling ytterligare korta handläggningstiderna och stärka rättssäkerheten i myndighetsutövningen. Det kommer gynna huvudmännen att få sina rättigheter tillgodosedda men stödjer även ställföreträdarna att få förutsättningar att kunna utföra uppdraget med god kvalitet.

Överförmyndaren har även under 2024 utvecklat sina arbetssätt, exempelvis för att korta tiden det tar att handlägga en ansökan eller anmälan om ställföreträdarskap, med positiv effekt.

5.2 Uppföljning av risker

Nämndens tid- och arbetsplan för 2024 beskriver nämndens planerings- och uppföljningsarbete där riskerna är integrerade. Förvaltningen har enligt planen följt upp riskerna från den samlade riskbilden och interna kontrollplanen i samband med årsrapporten och de finns som bilagor till den.

6 Redovisning av nämndens och styrelsens uppdrag

6.1 Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen i och utanför budget (begränsad kommentar)

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att tillgängliggöra lokaler som efterfrågas av valnämnden för att säkerställa tillgång till vallokaler över hela Göteborg. <i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag inom budgetbeslut	✓ Avslutad Halvår 1 2024 2024-03-28 Nämnden kommer inte hantera uppdraget eftersom nämnden enbart hanterar budget för arvoden till ställföreträdare. Nämnden kommer inte hantera uppdraget enligt nämndens beslut 2024-02-06, § 12, dnr 0009/23.
Samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att omedelbart säkerställa att geografiska inköpsstopp och annan sanktionspolitik enbart utgår från sanktioner beslutade av FN eller EU. <i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag utanför budgetbeslut	✓ Avslutad Halvår 2 2024 2025-01-09 Nämnden kommer inte hantera uppdraget eftersom nämnden inte har ansvar för förvaltningsorganisationen som utför nämndens uppdrag. Förvaltningen föreslår att nämnden avslutar uppdraget i samband med ärendet om årsrapport vid sammanträde 2025-02-04.
Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att aktivt överväga möjligheter till ökat samutnyttjande av resurser inom kommunikationsområdet. Konsekvenser relaterade till arbetsmiljöaspekter och eventuella upphandlingsregler ska redovisas. Samverkan ska i samband med uppdragets genomförande ske med fackliga parter. <i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag utanför budgetbeslut	✓ Avslutad Halvår 2 2024 2025-01-09 Nämnden kommer inte hantera uppdraget eftersom nämnden inte har personalansvar för de medarbetare som utför nämndens uppdrag. Förvaltningen föreslår att nämnden avslutar uppdraget i samband med ärendet om årsrapport vid sammanträde 2025-02-04.

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att identifiera befattningar i sina verksamheter som bedöms vara utsatta för hög risk för infiltration. Uppdraget ska ha genomförts sex månader efter kommunfullmäktiges beslut. <i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag utanför budgetbeslut	✓ Avslutad Halvår 2 2024 2025-01-09 Nämnden kommer inte hantera uppdraget eftersom nämnden inte har personalansvar för de medarbetare som utför nämndens uppdrag. Förvaltningen föreslår att nämnden avslutar uppdraget i samband med ärendet om årsrapport vid sammanträde 2025-02-04

6.2 Redovisning av nämndens egna uppdrag

Uppdrag	Uppdragets status och kommentar
 Överförmyndarnämnden ger förvaltningen för demokrati och medborgarservice i uppdrag att återkomma till nämnden med om det är möjligt med förskottsutbetalning av arvode till ställföreträdare.	✓ Avslutad Uppdraget har återrapporterats på nämndsammanträde 2024-05-21 (§ 56).
 Överförmyndarnämnden ger förvaltningen för demokrati och medborgarservice i uppdrag återkomma till nämnden om eventuellt studiebesök hos överförmyndaren i Helsingborgs Stad om nyrekrytering av ställföreträdare.	✓ Avslutad Uppdraget har återredovisats vid sammanträde 2024-11-26 och överförmyndarnämnden förklarade uppdraget som fullgjort, § 269, diarienummer 0019/23